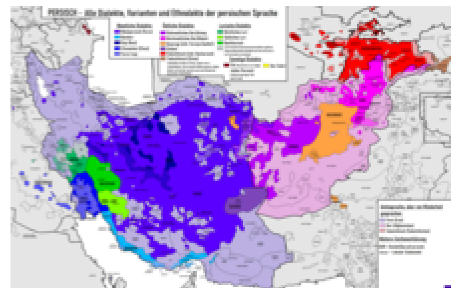
Wikipedia

Perzisch

Van Wikipedia

Dit artikel is gesjreve (of begós) in 't Mestreechs. Laes hie wie v'r mit de versjillende saorte Limburgs ómgaon.

't **Perzisch** (**Farsi**, فارسی) is de mies gesproke vaan de Iraanse taole en de officieel taol vaan Iran. Ouch is 't, oonder de naom *Dari*, 'n officieel taol vaan Afghanistan, en oonder de naom *Tadzjikisch*, vaan Tadzjikistan. 't Weurt in 'ne variant op 't Arabisch sjrif gesjreve, met veer nui lètters die in 't Arabisch neet weure gebruuk. 't Tadzjikisch gebruuk 'ne variant vaan 't Cyrillisch sjrif. 't Perzisch heet, mèt 't Tadzjikisch mètgerekend, 57 miljoen mojertaolsprekers, woebij nog ins zeker 50 miljoen twiedetaolsprekers koume. Perzisch is al bekind vaan oongeveer 560 veur Christus, bij d'n opkoms vaan 't Perzisch Riek.

Perzische dialekte (klikke veur 'n leesbaar versie).

Me oondersjeit drei periodes: 't **Aajdperzisch**, gesjreve in 't nagelsjrif tot 100 v.Chr.; 't **Middelperzisch** of **Pehlewi**, tot ca. 900 nao Christus, en 't Nuiperzisch, oet d'n tied vaan de islamitische besjaving in Iran. 't Aajdperzisch kint, zjus wie aander Indogermaanse taole oet deen tied, nog 'n oetgebreide verbuiging en vervoging in zeve naomvalle, drei getalle en drei geslachte. Bij 't Middelperzisch is dee vörmeriekdom al verdwene. D'n euvergaaank vaan Middelperzisch nao Nuiperzisch is taolkundeg minder groet (veural klaankveraanderinge). Wel nump de taol in deen tied väöl Arabische wäörd euver, oonder mie, meh neet allein, die betrèkking höbbe op d'n islam.

't Aajdperzisch tekscorpus besteit gooddeils oet inscripties. Vaan 't Middelperzisch zien mie literair tekste bewoerd, dèks vaan religieus (zoroastrisch) karakter. De Nuiperzische literatuur is bezunder umvaankriek en weurt hoeg gesjat.

't Turks heet e groet aontal Perzische wäörd opgenome, en ouch väöl Arabische wäörd via 't Perzisch geliend. Wijer is 't Perzisch vaan groet belaank gewees veur 't vocabulair vaan 't Urdu (d'n islamitische, veural in Pakistan gebruukde variant vaan 't Hindoestani) en nog diverse kleinder taole oet 't Perzisch cultuurgebeed.
